

Tabela za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) osiguranika kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode) - Opšta tabela invaliditeta (OTINV)

Uvodne napomene

- (1) U smislu člana 20. Opštih uslova za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (nezgode), ova tabela se primenjuje za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) osiguranika kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode) – Opšta tabela invaliditeta (OTINV) (u daljem tekstu: Tabela invaliditeta), i sastavni je deo svakog pojedinog ugovora o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja koji ugovarač osiguranja zaključuje sa društvom za osiguranje gde je ovakvo pokriveno.
  - (2) Kada je ugovoreno pokriveno po ovoj Tabeli invaliditeta a neka posledica u ovoj tabeli nije predviđena, procenat invaliditeta određuje se u skladu sa sličnim oštećenjima, koja su u Tabeli invaliditeta predviđena.
  - (3) Procenat invaliditeta određuje se prema Tabeli posle završenog lečenja u vreme kada je kod osiguranika u odnosu na pretrpljene povrede i nastale posledice nastupilo stanje ustaljenosti, tj. kada se prema lekarskom predviđanju ne može očekivati da će se stanje poboljšati ili pogoršati. Ako to stanje ne nastupi ni po isteku tri godine od dana nastanka nesrećnog slučaja, kao konačno se uzima stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje procenat invaliditeta.
  - (4) Kod višestrukih povreda pojedinih udova, kičme ili organa, ukupni invaliditet na određenom udou, kičmi ili organu određuje se tako što se za najveću posledicu oštećenja uzima puni procenat predviđen u Tabeli; od sledećeg najvećeg oštećenja uzima se polovina procenta predviđenog u Tabeli i tako redom 1/4, 1/8, itd. Ukupan procenat ne može premašiti procenat koji je određen Tabelom invaliditeta za potpuni gubitak tog uda ili organa. Posledice povrede prstiju sabiraju se bez primene gornjeg principa uz uvažavanje posebnih uslova u Tabeli. Obavezno je komparativno merenje artrometrom.
  - (5) U osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja kod gubitka opšte radne sposobnosti primenjuje se isključivo procenat određen ovom Tabelom invaliditeta.
  - (6) Ocene invaliditeta za različite posledice na jednom zglobu gornjih i donjih ekstremiteta se ne sabiraju, a invaliditet se određuje po onoj tački koja daje veći procenat, izuzev kolena gde se primenjuje princip iz tačke 3., s tim što zbir procenata za pojedinačna oštećenja ne može preći ukupno 30% invaliditeta.
  - (7) Prilikom primene određenih tačaka iz Tabele invaliditeta za jednu posledicu, na istim organima ili ekstremitetima primenjuje se ona tačka koja određuje najveći procenat, odnosno nije dozvoljena primena dve tačke za isto funkcionalno oštećenje, odnosno posledicu.
  - (8) U slučaju gubitka više udova ili organa usled jednog nesrećnog slučaja, procenti invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ se sabiraju, ali ne mogu iznositi više od 100%.
  - (9) Ako je opšta radna sposobnost osiguranika bila trajno umanjena pre nastanka nesrećnog slučaja, obaveza osiguravača određuje se prema novom invaliditetu nezavisno od ranijeg, osim u sledećim slučajevima:
    - 1) ako je prijavljen nesrećni slučaj prouzrokovao povećanje dotadašnjeg invaliditeta, obaveza osiguravača se utvrđuje prema razlici između ukupnog procenta invaliditeta i ranijeg procenta;
    - 2) ako osiguranik prilikom nesrećnog slučaja izgubi ili povredi jedan od ranije povređenih udova ili organa, obaveza osiguravača utvrđuje se samo prema povećanom invaliditetu.
  - (10) Ako je definicijom invaliditeta izraženom kroz određenu tačku Tabele invaliditeta predviđeno da postoji više stepena oštećenja (razgraničenih oznakama a, b, c ili d), isključivo je pravo lekara cenzora osiguravača da proceni stepen invaliditeta u okviru definisane tačke.
  - (11) Ako je definicijom invaliditeta izraženom kroz određenu tačku Tabele invaliditeta predviđen procenat invaliditeta u određenom rasponu, isključivo je pravo lekara cenzora osiguravača da utvrdi ovaj procenat prema stručnoj proceni u okviru definisanog raspona.
  - (12) Subjektivne tegobe u smislu smanjenja motorne mišićne snage, bolova i otoka na mestu povrede ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti.
- Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) osiguranika ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta invaliditeta.

I. Glava

1. Difuzna oštećenja mozga sa klinički utvrđenom slikom dekortikacije, odnosno decerebracije:
  - hemiplegija inveteriranog tipa sa afazijom i agnozijom;
  - demencija (Korsakovljev sindrom);
  - obostrani Parkinsonov sindrom sa izraženim rigorom;
  - kompletna: hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
  - epilepsija sa demencijom i psihičkom deterioracijom;
  - psihoza iza organske povrede mozga 100%
2. Oštećenje mozga sa klinički utvrđenom slikom:
  - hemipareza sa jako izraženim spasticitetom;
  - ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta);

- pseudobulbarna paraliza sa prisilnim plaćem ili sme-
hom; oštećenje malog mozga sa izraženim poreme-
ćajima ravnoteže, hoda i koordinacije pokreta 90%
- 3. Pseudobulbarni sindrom 80%
- 4. Epilepsija sa učestalim napadima i karakternim promena-
ma ličnosti, bolnički evidentiranim, nakon bolničkog leče-
nja sa odgovarajućim ispitivanjima 70%
- 5. Žarišna oštećenja mozga sa bolnički evidentiranim posle-
dicama psihoorganskog sindroma, sa nalazom psihijatra
i psihologa nakon bolničkog lečenja sa odgovarajućim is-
pitivanjima:
  - a) u lakom stepenu do 40%
  - b) u srednjem stepenu 50%
  - c) u jakom stepenu 60%
- 6. Hemipareza ili disfazija:
  - a) u lakom stepenu do 30%
  - b) u srednjem stepenu 40%
  - c) u jakom stepenu 50%
- 7. Oštećenje malog mozga sa adiadohokinezom i asinergij-
jom 40%
- 8. Epilepsija sa retkim napadima:
  - a) bez napada uz redovnu medikaciju 20%
  - b) sa retkim napadima uz medikaciju 30%
- 9. Kontuzione povrede mozga:
  - a) postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog ne-
urološkog nalaza posle bolnički utvrđene kontuzije
mozga 20%
  - b) operisani intracerebralni hematoma bez neurološkog
ispada 20%
- 10. Stanje posle trepanacije svoda lobanje ili loma baze loba-
nje ili svoda lobanje, rentgenološki verifikovano 10%
- 11. Postkomocioni sindrom posle bolnički ili ambulantno utvr-
denog potresa mozga bez postojanja objektivnog neuro-
loškog nalaza sa izvornom medicinskom dokumentacijom
dobijenom u roku od 24 časa nakon povrede do 5%
- 12. Gubitak vlasništva:
  - a) trećina površine vlasništva 5%
  - b) polovina površine vlasništva 15%
  - c) čitavo vlasništvo 30%

Posebni uslovi

1. Za potrese mozga koji nisu bolnički ili ambulantno utvrđeni u roku od 24 časa nakon povrede, ne prizna-
je se invaliditet.
2. Sve forme epilepsije moraju biti bolnički utvrđene uz
primenu savremenih dijagnostičkih metoda.
3. Kod različitih posledica povrede mozga usled jednog
nesrećnog slučaja procenti za invaliditet se ne sabi-
raju, već se procenat određuje samo po tački koja je
najpovoljnija za osiguranika.
4. Trajni invaliditet za sve slučajeve koji spadaju pod
tačke od 1 do 10, određuje se najranije 10 (deset) me-
seci posle povrede.

II. Oči

13. Potpuni gubitak vida na oba oka 100%
14. Potpuni gubitak vida na jedno oko 33%
15. Oslabljeno vidno polje jednog oka:
  - za svaku desetinu smanjenja 3,30%
16. U slučaju da je na drugom oku vid oslabljen za više od tri
desetine, za svaku desetinu smanjenja vida povređenog
oka određuje se 6,60%
17. Diplopija kao trajna i ireparabilna posledica povrede oka:
  - a) eksterna oftalmoplegija 10%
  - b) totalna oftalmoplegija 20%
18. Gubitak očnog sočiva:
  - a) afakija jednostrana 20%
  - b) afakija obostrana 30%
19. Delimična oštećenja mrežnjače i staklastog tela:
  - a) delimični ispad vidnog polja, kao posledica posttrau-
matske ablacije retine 5%
  - b) opacitates corporis vitrei, kao posledica traumatskog
krvarenja u staklastom telu oka 5%
20. Midrijaza kao posledica direktne traume oka 5%
21. Nepotpuna unutarnja oftalmoplegija 10%
22. Povrede suznog aparata i očnih kapaka:
  - a) Epifora 5%
  - b) Entropium, ektropium 5%
  - c) Ptoza kapka 5%
23. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:
  - a) do 60 stepeni 10%
  - b) do 40 stepeni 30%
  - c) do 20 stepeni 50%
  - d) do 5 stepeni 60%
24. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:
  - a) do 50 stepeni 5%
  - b) do 30 stepeni 15%
  - c) do 5 stepeni 30%
25. Homonimna hemianopsija 30%

Posebni uslovi

1. Invaliditet se nakon ablacije retine određuje po tačka-
ma 15, 16. i 19.
2. Povreda očne jabučice koja je uzrokovala ablaciju re-
tine mora biti bolnički dijagnostifikovana.
3. Ocena oštećenja oka vrši se po završenom lečenju
izuzev po tačkama 17. i 21. za koje minimalni rok
iznosi godinu dana nakon povrede.

III. Uši

26. Potpuna gluvoća na oba uha sa urednom kaloričnom re-
akcijom vestibularnog organa 40%
27. Potpuna gluvoća na oba uha sa ugaslom kaloričnom re-
akcijom vestibularnog organa 60%
28. Oslabljen vestibularni organ sa urednim sluhom 5%
29. Potpuna gluvoća na jednom uhu sa urednom kaloričnom
reakcijom vestibularnog organa 15%
30. Potpuna gluvoća na jednom uhu sa ugaslom kaloričnom
reakcijom vestibularnog organa na tom uhu 20%

31. Obostrana naglupost sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa obostrano: ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
a) 20–30%	5%
b) 31–60%	10%
c) 61–85%	20%
32. Obostrana naglupost sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
a) 20–30%	10%
b) 31–60%	20%
c) 61–85%	30%
33. Jednostrana teška naglupost sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: gubitak sluha na nivou 90–95 decibela 10%
34. Jednostrana teška naglupost sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: gubitak sluha na nivou 90–95 decibela 12,5%
35. Povrede ušne školjke:
a) delimičan gubitak ili delimična deformacija	5%
b) potpuni gubitak ili potpuna deformacija	10%
- Posebni uslovi**
1. Za sve slučajeve iz ove glave određuje se invaliditet posle završenog lečenja, ali ne ranije od 6 meseci nakon povrede, izuzev tačke 35. koja se ceni po završenom lečenju.
- IV. Lice**
36. Ozbiljno deformirajuća oštećenja na licu praćena funkcionalnim smetnjama i/ili posttraumatski deformiteti kostiju lica:
a) u lakom stepenu	do 5%
b) u srednjem stepenu	10%
c) u jakom stepenu	25%
- Posebni uslovi**
1. Za kozmetičke i estetske ožiljke na licu ne određuje se invaliditet.
37. Ograničeno otvaranje usta:
a) razmak gornjih i donjih zuba - do 4cm	5%
b) razmak gornjih i donjih zuba - do 3cm	15%
c) razmak gornjih i donjih zuba - do 1,5 cm	30%
38. Defekti na čeljusnim kostima, na jeziku ili nepcu sa funkcionalnim smetnjama:
a) u lakom stepenu	10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) u jakom stepenu	30%
- Posebni uslovi**
1. Za slučajeve pod tačkama 36, 37. i 38. invaliditet se određuje posle završenog lečenja, ali ne ranije od 6 meseci posle povrede.
39. Gubitak stalnih zuba:
– do 16 za svaki zub	1%
– od 17 ili više, za svaki zub	1,5%
40. Pareza facijalnog živca posle frakture slepoočne kosti ili povrede odgovarajuće parotidne regije:
a) u lakom stepenu	5%
b) u srednjem stepenu	10%
c) u jakom stepenu sa kontrakturom i tikom mimičke muskulature	20%
d) paraliza facijalnog živca	30%
- Posebni uslovi**
1. Invaliditet po tački 40. određuje se posle završenog lečenja, ali ne ranije od 1 godine posle povrede.
- V. Nos**
41. Povrede nosa:
a) delimičan gubitak nosa	do 15%
b) gubitak čitavog nosa	30%
42. Anosmia kao posledica verifikovane frakture gornjeg unutarnjeg dela nosnog skeleta 5%
43. Promena oblika piramide nosa:
a) u lakom stepenu	do 5%
b) u srednjem stepenu	10%
c) u jakom stepenu	15%
44. Otežano disanje usled frakture nosnog saptuma koja je utvrđena klinički i rentgenološki neposredno posle povrede 5%
- VI. Dušnik i jednjak**
45. Povrede dušnika:
a) stanje posle traheotomije kod vitalnih indikacija nakon povreda	5%
b) stenoza dušnika posle povrede grkljana i početnog dela dušnika	10%
46. Stenoza dušnika radi koje se mora trajno nositi kanila 60%
47. Trajna organska promuklost zbog povrede:
a) slabijeg intenziteta	5%
b) jačeg intenziteta	15%
48. Suženje jednjaka:
a) u lakom stepenu	10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) u jakom stepenu	30%
49. Potpuno suženje jednjaka sa trajnom gastrostomom 80%
- VII. Grudni koš**
50. Povrede rebara:
a) prelom 2 rebra ako je zaceljen sa dislokacijom ili prelom sternuma zaceljen sa dislokacijom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa	5%
b) prelom 3 ili više rebara zaceljen sa dislokacijom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa	do 10%
51. Stanje nakon torakotomije do 10%
52. Oštećenje plućne funkcije restriktivnog tipa usled loma rebara, penetrantnih povreda grudnog koša, posttraumatskih adhezija, hematotoraksa i pneumotoraksa:
a) 20–30% smanjen vitalni kapacitet	15%
b) 31–50% smanjen vitalni kapacitet	do 30%
c) za 51 % ili više smanjen vitalni kapacitet	do 50%
53. Fistula nakon emfizema 15%
54. Hronični plućni apsces 20%

Posebni uslovi

1. Kapacitet pluća određuje se ponovljenom spirometrijom, a po potrebi i detaljnom pulmološkom obradom i ergometrijom.
  2. Ako su stanja iz tač. 50., 51., 53. i 54. praćena poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se ne cene po navedenim tačkama, već po tački 52.
  3. Po tačkama 52., 53., 54. cene se i nakon završenog lečenja, ali ne ranije od jedne godine od dana povređivanja.
  4. Za prelom jednog rebra ne određuje se invaliditet.
55. Gubitak jedne dojke:
    - a) do 50 godina života 10%
    - b) preko 50 godina života 5%
    - c) teško oštećenje dojke do 50 godina života 5%
  56. Gubitak obe dojke:
    - a) do 50 godina života 30%
    - b) preko 50 godina života 15%
    - c) teško oštećenje obe dojke do 50 godina života 10%
  57. Posledice penetrantnih povreda srca i velikih krvnih sudova grudnog koša:
    - a) srce sa normalnim elektrokardiogramom 30%
    - b) sa promenjenim elektrokardiogramom prema težini promene do 60%
    - c) krvni sudovi 15%
    - d) aneurizma aorte sa implantatom 40%

VIII. Koža

58. Dublji ožiljci na telu nakon opekotina ili povreda bez smetnji motiliteta a zahvataju:
  - a) do 10% površine tela do 5%
  - b) do 20% površine tela do 10%
  - c) preko 20% površine tela 15%
59. Duboki ožiljci na telu nakon opekotina ili povreda, a zahvataju:
  - a) do 10% površine tela do 10%
  - b) do 20% površine tela do 20%
  - c) preko 20% površine tela 30%

Posebni uslovi

1. Slučajevi iz tač. 58. i 59. izračunavaju se primenom pravila devetke.
2. Dublji ožiljak nastaje nakon intermedijalne opekotine (II-B stepen) i/ili povrede sa manjim defektom kože.
3. Duboki ožiljak nastaje nakon duboke opekotine (III stepen) ili potkožne subdermale (IV stepen) i/ili većeg defekta kožnog pokrivača.
4. Za posledice epidermalne opekotine (I stepen) i površine (II-A stepen) invaliditet se ne određuje.
5. Funkcionalne smetnje izazvane opekotinama ili povredama iz tačke 59. ocenjuju se i prema odgovarajućim tačkama Tabele.

IX. Trbušni organi

60. Traumatska hernija verifikovana u bolnici neposredno posle povrede, ako je istovremeno bila pored hernije verifikovana povreda mekih delova trbušnog zida u tom području 5%
61. Povrede dijafragme:
  - a) stanje nakon prsnuća dijafragme u bolnici neposredno nakon povrede, verifikovano i hirurški zbrinuto 20%
  - b) dijafragmalna hernija-recidiv nakon hirurški zbrinute dijafragmalne traumatske kile 30%
62. Postoperativna hernija posle laparotomije koja je rađena zbog povrede:
  - a) lakši stepen 10%
  - b) teški stepen 20%
63. Operativni ožiljak ili ožiljci radi eksplorativne laparotomije 5%
64. Povreda creva ili jetre, slezine, želuca:
  - a) sa šivenjem 15%
  - b) povreda creva ili želuca sa resekcijom 20%
  - c) povreda jetre sa resekcijom 30%
65. Gubitak slezine (splenectomia):
  - a) do 20 godina starosti 25%
  - b) preko 20 godina starosti 15%
66. Povreda gušterače prema funkcionalnom oštećenju do 20%
67. Anus praeternaturalis – trajni 50%
68. Sterkoralna fistula 30%
69. Incontinentio alvi trajna:
  - a) delimična 30%
  - b) potpuna 60%

X. Mokraćni organi

70. Gubitak jednog bubrega uz normalnu funkciju drugog 30%
71. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:
  - a) do 30% oštećenja funkcije 40%
  - b) do 50% oštećenja funkcije 55%
  - c) preko 50% oštećenja funkcije do 80%
72. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:
  - a) do 30% oštećenja funkcije 10%
  - b) do 50% oštećenja funkcije 15%
  - c) preko 50% oštećenja funkcije 20%
73. Funkcionalna oštećenja oba bubrega:
  - a) do 30% oštećenja funkcije do 30%
  - b) do 50% oštećenja funkcije 45%
  - c) preko 50% oštećenja funkcije 60%
74. Poremećaj ispuštanja mokraće usled povrede uretre građuirano po Charrieru:
  - a) u lakom stepenu ispod 18 ch 10%
  - b) u srednjem stepenu ispod 14 ch 20%
  - c) u jakom stepenu ispod 6 ch 35%
75. Povreda mokraćnog mehura sa smanjenim kapacitetom za svaku trećinu smanjenja kapaciteta 10%
76. Potpuna inkontinencija urina:
  - a) kod muškaraca 40%
  - b) kod žena 50%
77. Urinarna fistula:
  - a) uretralna 20%
  - b) perinealna i vaginalna 30%

XI. Genitalni organi

78. Gubitak jednog testisa do 60 godina života	15%
79. Gubitak jednog testisa preko 60 godina života	5%
80. Gubitak oba testisa do 60 godina života	50%
81. Gubitak oba testisa preko 60 godina života	30%
82. Gubitak penisa do 60 godina života	50%
83. Gubitak penisa preko 60 godina života	30%
84. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom do 60 godina života	50%
85. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom preko 60 godina života	30%
86. Gubitak materice i jajnika do 55 godina života:	
a) gubitak materice	30%
b) gubitak jednog jajnika	10%
c) gubitak oba jajnika	30%
87. Gubitak materice i jajnika preko 55 godina života	
a) gubitak materice	10%
b) gubitak svakog jajnika	5%
88. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju do 60 godina života	50%
89. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60 godina života	15%

XII. Kičmeni stub

90. Povreda kičmenog stuba sa trajnim oštećenjem kičmene moždine ili perifernih živaca (tetraplegija, paraplegija, triplegija), sa gubitkom kontrole defekacije i uriniranja	100%
91. Povreda kičmene moždine sa potpunom paralizom donjih ekstremiteta bez smetnje defekacije i uriniranja	80%
92. Povreda kičme sa trajnim oštećenjem kičmene moždine ili perifernih živaca (tetrapareza, tripareza) bez gubitka kontrole defekacije i uriniranja, verifikovana EMG-om:	
a) u lakom stepenu	do 40%
b) u srednjem stepenu	50%
c) u jakom stepenu	60%
93. Povreda kičmenog stuba sa parezom donjih ekstremiteta, verifikovana EMG-om:	
a) u lakom stepenu	do 30%
b) u srednjem stepenu	40%
c) u jakom stepenu	50%

Posebni uslovi

- Oštećenja koja spadaju pod tačke 90. i 91. cene se po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, a za tačke 92. i 93. cene se po završenom lečenju, ali ne ranije od 2 godine od dana povređivanja.

94. Smanjena pokretljivost kičme kao posledica preloma najmanje dva pršljena uz promenu krivulje kičme (kifoza, gibus, skolioza):	
a) u lakom stepenu	do 20%
b) u srednjem stepenu	30%
c) u jakom stepenu	40%
95. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede vratnog segmenta:	
a) u lakom stepenu	do 10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) u jakom stepenu	30%

96. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela torakalnog segmenta:	
a) u lakom stepenu	5%
b) u srednjem stepenu	10%
c) u jakom stepenu	15%
97. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela lumbalnog segmenta:	
a) u lakom stepenu	do 15%
b) u srednjem stepenu	25%
c) u jakom stepenu	35%
98. Serijski prelom 3 ili više spinalnih nastavaka kičme	5%
99. Serijski prelom 3 ili više poprečnih nastavaka kičme do 10%	

Posebni uslovi

- Hernija diski intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, ondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofascitis, kokcigodinija, išialgija, fibrozitis, fascitis i sve patoanatomske promene slabinsko-krstne regije označene analognim terminima nisu obuhvaćene osiguranjem.

XIII. Karlica

100. Višestruki prelom karlice uz težu deformaciju ili denivelaciju sakroilijakalnih zglobova ili simfize	30%
101. Simfizeoliza sa dislokacijom horizontalnom i/ili vertikalnom:	
a) veličine 1 cm	10%
b) veličine 2 cm	15%
c) veličine preko 2 cm	25%
102. Prelom jedne crevne kosti saniran uz dislokaciju	10%
103. Prelom obe crevne kosti saniran uz dislokaciju	15%
104. Prelom stidne ili sedne kosti saniran uz dislokaciju	10%
105. Prelom 2 kosti: stidne, sedne, ili stidne i sedne uz dislokaciju	15%
106. Prelom krstačne kosti, saniran uz dislokaciju	10%
107. Trtična kost:	
a) prelom trtične kosti saniran sa dislokacijom, ili operativno odstranjen odlomljeni fragment	do 5%
b) operativno odstranjena trtična kost	10%

Posebni uslovi

- Za prelome kostiju karlice koji su zarasli bez dislokacije i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.

XIV. Ruke

108. Gubitak obe ruke ili šake	100%
109. Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija)	70%
110. Gubitak ruke u području nadlaktice	65%
111. Gubitak ruke ispod lakta sa očuvanom funkcijom lakta	60%
112. Gubitak šake	55%
113. Gubitak svih prstiju:	
a) na obe šake	90%
b) na jednoj šaci	45%
114. Gubitak palca	20%
115. Gubitak kažiprsta	12%

116. Gubitak srednjeg, domalog i malog prsta:
- a) srednjeg 9%
  - b) domalog ili malog, za svaki prst 6%
117. Gubitak metakarpalne kosti palca 6%
118. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta 4%
119. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog i malog prsta, za svaku kost 3%

Posebni uslovi

1. Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za dotični prst.
2. Delimičan gubitak koštanog dela članka ceni se kao potpuni gubitak članka.
3. Za gubitak jagodice prsta određuje se 1/2 invaliditeta određenog za gubitak članka.

XV. Nadlaktica

120. Potpuna ukočenost ramenog zgloba u funkcionalno nepovoljnom položaju (adukcija) 35%
121. Potpuna ukočenost ramenog zgloba u funkcionalno povoljnom položaju (adukcija) 25%
122. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobu, komparirano sa zdravom rukom:
- a) umanjena pokretljivost ramenog zgloba za manje od 30 stepeni do 5%
  - b) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
  - c) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 15%
  - d) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 25%
123. Posttraumatsko recidivirajuće iščašenje ramenog zgloba koje se verifikovano često javlja 10%
124. Labavost ramenog zgloba sa koštanim defektom zglobnih tela 30%
125. Ključna kost:
- a) nepravilno zarastao prelom ključne kosti 5%
  - b) pseudoartroza ključne kosti 10%
126. Delimično iščašenje (subluksacija) akromioklavikularnog ili sternoklavikularnog zgloba 5%
127. Potpuno iščašenje akromioklavikularnog ili sternoklavikularnog zgloba 10%
128. Endoproteza ramenog zgloba 30%
129. Pseudoartroza nadlaktične kosti 30%
130. Hronični osteomielitis kostiju gornjih ekstremiteta sa fistulom 10%
131. Paraliza živca accessoriusa 15%
132. Paraliza brahijalnog plexusa 60%
133. Delimična paraliza brahijalnog plexusa (ERB - gornji deo ili KLUMPKE – donji deo) 35%
134. Paraliza aksilarnog živca 15%
135. Paraliza radijalnog živca 30%
136. Paraliza živca medianusa 35%
137. Paraliza živca ulnarisa 30%
138. Paraliza dva živca jedne ruke 50%
139. Paraliza tri živca jedne ruke 60%

Posebni uslovi

1. Pareza živaca određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta određenog za paralizirani dotičnog živca.
2. Za slučajeve koji spadaju pod tačke od 131. do 139. određuje se invaliditet po završenom lečenju, ali ne pre isteka dve godine od povrede, uz obaveznu verifikaciju sa EMG, ne stariju od 3 meseca.

XVI. Podlaktica

140. Potpuna ukočenost zgloba lakta u funkcionalno povoljnom položaju od 100 do 140 stepeni 20%
141. Potpuna ukočenost zgloba lakta u funkcionalno nepovoljnom položaju 30%
142. Umanjena pokretljivost zgloba lakta, komparirana sa zdravom rukom:
- a) umanjena pokretljivost lakatnog zgloba za manje od 25 stepeni do 5%
  - b) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
  - c) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 15%
  - d) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
143. Rasklimani zglob lakta – oscilacija pokreta u poprečnom smeru:
- a) devijacija do 10 stepeni do 10%
  - b) devijacija do 20 stepeni 15%
  - c) devijacija preko 20 stepeni 25%
144. Endoproteza lakta 25%
145. Pseudoartroza obe kosti podlaktice 30%
146. Pseudoartroza radiusa 15%
147. Pseudoartroza ulne 15%
148. Ankiroza podlaktice u supinaciji 25%
149. Ankiroza podlaktice u srednjem položaju 15%
150. Ankiroza podlaktice u pronaciji 20%
151. Umanjena rotacija podlaktice (pro-supinacija) komparirana sa zdravom rukom:
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 5%
  - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 10%
  - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 15%
152. Ankiroza ručnog zgloba:
- a) u položaju ekstenzije 15%
  - b) u osovini podlaktice 20%
  - c) u položaju fleksije 30%
153. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba komparirana sa zdravom rukom:
- a) smanjena pokretljivost u ručnom zglobu za manje od 25 stepeni do 5%
  - b) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
  - c) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 15%
  - d) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
154. Endoproteza čunaste kosti i/ili os Junatum (mesečaste kosti) 20%
155. Endoproteza ručnog zgloba 25%

Posebni uslovi

1. Pseudoartroza čunaste i/ili polumesečaste kosti se ceni prema tački 153.

XVII. Prsti

156. Potpuna ukočenost svih prstiju jedne ruke	40%
157. Potpuna ukočenost čitavog palca	15%
158. Potpuna ukočenost čitavog kažiprsta	9%
159. Potpuna ukočenost srednjeg, domalog i malog prsta;	
a) čitavog srednjeg prsta	6%
b) domalog i malog prsta, za svaki	4%

Posebni uslovi

1. Za potpunu ukočenost jednog zgloba palca određuje se polovina, a za potpunu ukočenost jednog zgloba ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za gubitak tog prsta.
2. Zbir procenata za ukočenost pojedinih zglobova jednog prsta ne može biti veći od procenta određenog za potpunu ukočenost tog prsta.

160. Umanjena pokretljivost palca posle uredno zaraslog preloma baze I metakarpalne kosti (Bennett)	5%
161. Nepravilno zarastao Bennett-ov prelom palca	10%
162. Prelom metakarpalnih kostiju:	
a) nepravilno zarastao prelom I metakarpalne kosti	4%
b) za ostale metakarpalne kosti II, III, IV i V - za svaku kost	3%
163. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zgloba palca:	
a) u lakom stepenu	3%
b) u jakom stepenu	6%
164. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta:	
a) u lakom stepenu – za svaki zglob	2%
b) u jakom stepenu – za svaki zglob	3%
165. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova:	
A) srednjeg prsta:	
a) u lakom stepenu za svaki zglob	1,5%
b) u jakom stepenu za svaki zglob	2,5%
B) domalog i malog prsta:	
a) u lakom stepenu za svaki zglob	1%
b) u jakom stepenu za svaki zglob	2%

Posebni uslovi

1. Ukupan invaliditet po tačkama 163., 164. i 165. ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ukočenost istog prsta.
2. Pod lakim stepenom podrazumeva se smanjena pokretljivost za polovinu normalne pokretljivosti, a pod jakim stepenom podrazumeva se smanjena pokretljivost preko polovine normalne pokretljivosti.

XVIII. Noge

166. Gubitak obe natkolenice	100%
167. Eksartikulacija noge u kuku	70%
168. Gubitak natkolenice u gornjoj trećini, patrljak nepogodan za protezu	60%
169. Gubitak natkolenice ispod gornje trećine	50%
170. Gubitak obe potkolenice, patrljci podesni za protezu	80%
171. Gubitak potkolenice, patrljak ispod 6 cm	45%
172. Gubitak potkolenice, patrljak preko 6 cm	40%
173. Gubitak oba stopala	80%

174. Gubitak jednog stopala	35%
175. Gubitak stopala u Choparl-ovoj liniji	35%
176. Gubitak stopala u Lisfranc-ovoj liniji	30%
177. Transmetatarzalna amputacija	25%
178. Gubitak prve ili pete metatarzalne kosti	5%
179. Gubitak druge, treće i četvrte metatarzalne kosti, za svaku	3%
180. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi	20%
181. Gubitak palca na stopalu:	
a) gubitak krajnjeg članka palca	5%
b) gubitak celog palca	10%
182. Gubitak čitavog II–V prsta na nozi, za svaki prst	2,5%
183. Delimični gubitak II–V prsta na nozi, za svaki prst	1%

Posebni uslovi

1. Ukočenost interfalangealnih zglobova II–V prsta u ispruženom položaju ili umanjena pokretljivost ovih zglobova ne predstavlja invaliditet.
184. Potpuna ukočenost kuka u funkcionalno povoljnom položaju	30%
185. Potpuna ukočenost kuka u funkcionalno nepovoljnom položaju	40%
186. Potpuna ukočenost oba kuka	70%
187. Nereponirano zastarelo traumatsko iščašenje kuka	40%
188. Pseudoartroza vrata butne kosti sa skraćanjem	45%
189. Deformirajuća posttraumatska artroza kuka posle preloma uz smanjenu pokretljivost kuka sa RTG verifikacijom – komparirano sa zdravim kukom:	
a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 15%
b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	25%
c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	35%
190. Endoproteza kuka	30%
191. Umanjena pokretljivost kuka komparirana sa zdravim kukom:	
a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 10%
b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	15%
c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	25%
192. Pseudoartroza butne kosti	40%
193. Nepravilno zarastao prelom butne kosti uz angulaciju za:	
a) 10 do 20 stepeni	do 10%
b) preko 20 stepeni	15%
194. Hronični osteomielitis kostiju donjih udova sa fistulom	10%
195. Veliki i duboki ožiljci u mišićima natkolenice ili potkolenice, kao i traumatske hernije natkolenice i potkolenice, bez poremećaja funkcije zgloba	do 10%
196. Cirkulatorne promene nakon oštećenja velikih krvnih sudova donjih ekstremiteta:	
a) potkolenice	do 10%
b) natkolenice	do 20%
197. Skraćanje noge usled preloma:	
a) 2–4 cm	do 10%
b) 4,1–6 cm	15%
c) preko 6 cm	20%
198. Ukočenost kolena:	
a) u funkcionalno povoljnom položaju (do 10 stepeni fleksije)	25%
b) u funkcionalno nepovoljnom položaju	35%

199. Deformirajuća artroza kolena posle povrede zglobnih tela uz umanjenu pokretljivost, sa rentgenološkom verifikacijom, komparirano sa zdravim kolenom:
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 15%
  - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 20%
  - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 30%
200. Umanjena pokretljivost zgloba kolena, komparirana sa zdravim kolenom:
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
  - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 15%
  - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
201. Umanjena fleksija kolena za manje od 15 stepeni 5%
202. Rasklimatanost kolena posle povrede kapsule i ligamentarnog aparata, komparirana sa zdravim kolenom:
- a) labavost u jednom smeru do 10%
  - b) labavost u dva smera 15%
  - c) stalno nošenje ortopedskog aparata 30%
203. Endoproteza kolena 30%
204. Oštećenje meniskusa sa recidivirajućim smetnjama ili stanje posle operativnog odstranjenja meniskusa 5%
205. Slobodno zglobno telo usled povrede 5%
206. Funkcionalne smetnje posle odstranjenja patele:
- a) parcijalno odstranjena patela 5%
  - b) totalno odstranjena patela 15%
207. Pseudoartroza patele 10%
208. Recidivirajući traumatski sinovitis kolena i/ili traumatska chondromalacija patele 10%
209. Pseudoartroza tibije:
- a) bez koštanog defekta 20%
  - b) sa koštanim defektom 30%
210. Nepravilno zarastao prelom potkolenice sa valgus ili recurvatus deformacijom komparirano sa zdravom potkolenicom
- a) od 5—15 stepeni do 10%
  - b) preko 15 stepeni 15%
211. Ankiлоza skočnog zgloba u funkcionalno povoljnom položaju (5—10 stepeni plantarne fleksije) 20%
212. Ankiлоza skočnog zgloba u funkcionalno nepovoljnom položaju 25%
213. Umanjena pokretljivost skočnog zgloba komparirana sa zdravim skočnim zglobom:
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
  - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 15%
  - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
214. Smanjena pokretljivost skočnog zgloba u jednom smeru za manje od 10 stepeni, ili smanjena pokretljivost subtalarnog zgloba komparirana sa zdravom stranom do 5%
215. Endoproteza skočnog zgloba 25%
216. Traumatsko proširenje meleolarne viljuške stopala komparirano sa zdravim stopalom do 15%
217. Deformacija stopala: pes eskavatus, pes planovalgus, pes varus, pes ekvinus:
- a) u lakom stepenu do 10%
  - b) u jakom stepenu 20%
218. Deformacija calcaneusa posle kompresivnog preloma do 20%
219. Deformacija talusa posle preloma uz deformirajuću artrozu do 20%
220. Izolirani prelomi kostiju tartusa bez veće deformacije 5%
221. Deformacija jedne metatarzalne kosti nakon preloma za svaku – ali ukupno ne više od 10% 3%
222. Veća deformacija metatarzusa nakon preloma metatarsalnih kostiju do 10%
223. Potpuna ukočenost krajnjeg zgloba palca na nozi 2,5%
224. Potpuna ukočenost osnovnog zgloba palca na nozi ili oba zgloba 5%
225. Ukočenost osnovnog zgloba II–V prsta, za svaki prst 1 %
226. Deformacija ili ankiлоza II–V prsta na nozi u savijenom položaju (digitus fleksus), za svaki prst 1,5%
227. Veliki ožiljci na peti ili tabanu posle defekta mekih delova:
- a) površina do 1/2 tabana do 10%
  - b) površina preko 1/2 tabana do 20%
228. Paraliza ishijadičnog živca 40%
229. Paraliza femoralnog živca 30%
230. Paraliza tibijalnog živca 25%
231. Paraliza peronealnog živca 25%
232. Paraliza glutealnog živca 10%

Posebni uslovi

1. Za pareze živaca na nozi određuje se maksimalno do 2/3 procenta određenog za paralizaciju dotičnog živca.
2. Za slučajeve koji spadaju pod tačke 228—232 određuje se invaliditet po završenom lečenju, ali ne ranije od 2 godine posle povrede, sa verifikacijom EMG-A ne starijim od 3 meseca.

Početak primene: 25.1.2011. godine.